

KABINET HAVEL - Úsvit v Čechách

cyklus diskusí s kritickou reflexí současné české společnosti

listopad 2008 - listopad 2009

www.usvitvcechach.cz

ČESKÁ PODNIKAVOST - o zručnosti a podnikavosti českého člověka

17. března 2009 20:00 hod. Divadlo Husa na provázku

hosté: Tomáš Sedláček, Stanislav Bernard, Martin Reiner

moderátor: Tomáš Mozga

České a moravské a slezské podnikání

Petr Salamon - student Masarykovy univerzity - Mediální studia a žurnalistika, Environmentální studia

Před příchodem na diskusi si uvědomuji své subjektivní předsudky k hostům, které večer uvidím. K Martinu Reinerovi pozitivní, protože mít vlastní vydavatelství mi přijde v době internetu rytířské a romantické. Spíše negativní vůči Stanislavu Bernardovi, svým podnikáním v pivovarnictví profituje ze srandovní záliby Čechů v pivíčku, a k tomu kandidoval na senátora. Podobné je to i u Tomáše Sedláčka, který se pohybuje ve vrcholných ekonomických strukturách, jež si subjektivně spojují se spekulací. Jsem zvědav, zda se moje předsudky potvrdí či ne.

Před vstupem do divadla mne překvapí malá skupinka lidí s velikým transparentem. Zjišťuji, že to jsou členové strany Moravané, kteří protestují proti názvu cyklu besed a viní pořadatele z etnocidy. Vidím českou podnikavost v akci, považují to za marketingově dobrou strategii, jak na sebe upozornit. Ale je v tom přítomný i jistý prvek amatérismu, kdy se jim snaží reportér doprovázený kameramanem pokládat otázky podněcující diskusi, a oni reagují spíše našťavaně, než aby využili možnosti a prezentovali své ideje.

Po příchodu do sálu se dozvídáme, že nepřijel avizovaný moderátor Jiří Peňás. Nahradí jej Tomáš Mozga z Masarykovy univerzity, který se podílí na dramaturgii celé série. Když přijde a uvede debatu, zaujme mne jeho svěží a energický styl a rychlá gesta, připomíná mi tak Václava Moravce. Mozga za svou úlohu bohužel považuje jen pokládání připravených otázek. Alespoň to umožní hostům projevit se plně.

Tématem první půlky diskuse jsou osobní příběhy přítomných podnikatelů, které mne baví, a v druhé části se řeší otázky spíše celospolečenské - krize a tak podobně. Hosté se shodují, že problémem je pro české podnikatele silná byrokracie. Kriticky se mluví o Václavu Klausovi v souvislosti s jeho postojem ke krizi a s kauzou Kaplického knihovny.

Stanislav Bernard, v avantgardněji vyhlížejícím hnědém manšestrovém saku, má asi i díky svým vlnitým vlasům silné charisma. V jeho podnikatelském mottu cítím milý idealismus: "Jít svou vlastní cestou." Na počátku jeho podnikání stála touha vydávat v Opavě (Slezsko), nezávislé médium. Potřeba získat na to finance jej dovedla k nákupu pivovaru v Čechách. Také si získává mé sympatie vyprávěním, jak usiloval o změnu české legislativy, aby byla přívětivější k malým pivovarům. Když se poté ke konci diskuse začnou řešit obecnější otázky, trochu v mých očích tratí, protože se zastává nutnosti stálého ekonomického růstu. Možná chce vyrábět chmel synteticky v továrně, nevím.

Martin Reiner, se svým modrým trikem oblečen nejmíň formálně, je největším introvertem. Dokázal několikrát rozesmát publikum jen tak mimochodem. Své podnikání, brněnské vydavatelství Petrov (Morava), rozjel díky tomu, že chtěl dodělat připravované projekty a knížky kamarádů básníků, na kterých pracoval v dřívějším vydavatelství politické strany, které muselo dle zákona skončit. Nešlo tedy o

rytířskou podporu literatury, ale spíše o pomoc kamarádům, což se mi zdá taky pěkné, zvláště když on sám považuje vydávání českých básníků a spisovatelů za podnikatelský záměr blázna. Přibližuje podmínky v české distribuci literatury, kdy na počátku 90. let existovala spousta neschopných distributorů, a až časem přišel výrazný podnikatel Dobrovský, který to byl schopen začít dělat pořádně.

Tomáš Sedláček, týpek s dlouhými blond vlasy svázanými do culíku v rozměrném neformálním saku, působí zpočátku jako vtipný glosátor, lehký exhibicionista. O svých názorech a poznacích začíná pořádně mluvit až ve druhé části diskuse. Popisuje své zkušenosti z vyučování na vysoké škole, české studenty na rozdíl od Reinera považuje za odvážné a aktivní. To je dle mého názoru pro zdravé podnikatelské prostředí důležité. Zmiňuje plány NERVu na pomoc českému hospodářství v krizi. Vypráví o své snaze o úpravu zákonů, aby byly přívětivější k mecenášství. Definitivně si mé sympatie získá, když kritizuje ekonomický růst, a říká že Václav Havel vždy měl a bude mít pravdu a lásku.

V diskusi byly nakonec zmíněny souvislosti se všemi třemi zeměmi Koruny české a rozebrána i česká společnost jako celek. Ten celkový pohled je v globalizovaném světě, na kterém jsme závislí, asi nejdůležitější, nicméně stejně jsou nejsilnější individuální příběhy. Bylo jich v rámci diskuse trochu méně než bych chtěl, zvláště v její druhé části. Proto jsem si druhý den alespoň vyhledal ve Wikipedii něco o Slezsku, kam patřím.